Τὰ παιγνίδια τοῦ 1979 εἶναι κυρίως ἠλεκτρονικά

ΕΛΚΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ... ΓΟΝΕΙΣ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ Δεκέμβρη, ὁ χρόνος κυλᾶ γιὰ τὰ παιδιά. Οἱ βιομηχανίες ἔχουν προβλέψει μιὰ τεράστια ποικιλία παιγνιδιῶν, γιὰ τὰ ὁποῖα, ἰδιαίτερα τὶς μέρες τῶν γιορτῶν ξοδεύονται δισεκατομμύρια. Βέβαια, τὸ δίχως ἄλλο, στοὺς ὑπόλοιπους 11 μῆνες τοῦ χρόνου οἱ ἐνήλικες δὲν πᾶνε πίσω στὴν κατανάλωση παιγνιδιῶν γιὰ μεγάλους, αὐτοκινήτων, φωτογραφικῶν μηχανῶν, τηλεοπτικῶν παιγνιδιῶν, κλπ., κ. λ.π. Ἡ «κοινωνία τῆς ἀφθονίας» τείνει νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ «κοινωνία τῆς διασκέδασης».

Τὰ καινούργια παιδικὰ παιχνίδια, ἡ σοδειὰ «Χριστούγεννα '78», ἀνταποκρίνεται πλήρως στὴν ἐποχή μας. Ἂν πρὶν μερικὰ χρόνια τὸ σουξὲ ἦταν ἡ κούκλα Μπάρμπυ, στὶς φετινές βιτρίνες δεσπόζει ὁ Ἄλφυ, τὸ ρομπότ ποὺ ἀπαντᾶ σ' ὅλες τὶς ἐρωτήσεις τῶν παιδιῶν. Τὰ παιχνίδια τοῦ 1978 εἶναι ἠλεκτρονικά.

ΚΑΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ...

Καὶ τὰ ἠλεκτρονικὰ παιχνίδια φαίνεται ὅτι δὲν συνεπαίρνουν μόνο τὰ σημερινά, «σοφιστικά» παιδιά, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς τους. Καὶ αὐτὸ φαίνεται ὅτι βοηθᾶει, τὶς βιομηχανίες στὸν προγραμματισμό τους.

Ἔχει ὑπολογιστεῖ ὅτι φέτος οἱ γονεῖς θὰ ξοδέψουν κατὰ μέσον ὅρο 96 δολλάρια ἀνὰ ἕνα παιδί, γιὰ παιχνίδια.

Ἔχουν ὅμως καὶ οἱ βιομηχανίες τὰ προβλήματά τους. Καθὼς ὁ δείκτης τῶν γεννήσεων ἔχει πέσει, παρὰ τὴν προβλεπόμενη κατὰ 12% αὔξηση τῶν πωλήσεων, λιγότεροι θὰ εἶναι οἱ νέοι πελάτες. Ὑπάρχει καὶ ἕνα δυσοίωνο μήνυμα γιὰ τὶς βιομηχανίες παιχνιδιῶν ἀπὸ τὴν Ουάσιγκτων. Ἡ ὁμοσπονδιακὴ ἐπιτροπὴ μέσων ἐνημέρωσης σκοπεύει, νὰ περιορίσει τὸ χρόνο γιὰ τὶς διαφημίσεις τους στὸ ἕνα τρίτο, δηλαδὴ σὲ 6 λεπτὰ τὴν ἡμέρα.

ΤΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ

Οἱ κατηγορίες ὅτι μερικὰ παιγνίδια εἶναι ἐπικίνδυνα γιὰ τὰ παιδιὰ ἀποτελοῦν ἐπίσης ἕναν πονοκέφαλο γιὰ τοὺς ἐμπόρους τους. Ἡ ἑταιρία τῶν ἀδερφῶν Πάρκερ ἀναγκάστηκε νὰ ἀποσύρει ἀπὸ τὴν ἀγορὰ ἕνα ἑκατομμύριο κατασκευαστικὰ σέτς, μετὰ τὸ θάνατο δύο παιδιῶν, ποὺ προκλήθηκε ἀπὸ αἰχμηρὰ ἀντικείμενα, ποὺ περιεῖχε τὸ παιγνίδι.

Ἡ βιομηχανία τῶν παιχνιδιῶν ἔχει δυὸ φορὲς μεγαλύτερο τζίρο ἀπ' ὅ,τι ἡ βιομηχανία τῶν κινηματογραφικῶν παραγωγῶν. Κάθε χρόνο τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ παιχνίδια ποὺ κυκλοφοροῦν εἶναι καινούργια, καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὸ 80% εἶναι ζημιὰ γιὰ τὴν ἐπιχείρηση, παρὰ τὰ ἑκατομμύρια ποὺ ἔχουν ἐπενδυθεῖ.

Τὰ παιχνίδια εἶναι μιὰ ἐπιχείρηση ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθεῖ τὸν σύγχρονο ρυθμὸ ζωῆς. Ἂν λοιπὸν ἕνα παιχνίδι δὲν εἶναι ἐξοπλισμένο μὲ ὅλα τὰ ἐξαρτήματα τῆς σύγχρονης τεχνικῆς, θὰ ἀποτύχει σίγουρα, μιὰ καὶ τὰ σημερινὰ «τρομερὰ παιδιά» εἶναι κατατοπισμένα γύρω ἀπὸ τὰ πάντα.

Ἔχει διαπιστωθεῖ ὅτι τὴν ἐποχὴ τῶν Χριστουγέννων πουλιέται περίπου τὸ 70% τῶν παιχνιδιῶν ποὺ πουλιοῦνται συνολικὰ σ' ἕνα χρόνο.

Ὅμως τὴν πρώτη τους δημόσια ἐμφάνιση τὰ παιχνίδια τὴν κάνουν κάθε Φεβρουάριο στὴ Νέα Ὑόρκη, στὸ γιγάντιο «παζάρι παιχνιδιῶν». Ἀπὸ ἐκεῖ διοχετεύονται στὰ καταστήματα. Κι' ἔτσι ὑπάρχει πάντα τὸ πρόβλημα ὅτι τὰ Χριστούγεννα ποὺ θὰ γίνουν οἱ περισσότερες πωλήσεις δὲν θὰ κυκλοφοροῦν τὰ πιὸ σύγχρονα παιχνίδια.

«ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ» .. ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

Οἱ κατασκευαστὲς παιχνιδιῶν θέλουν νὰ προβάλλουν πάντα τὸν «ἐκπαιδευτικὸ» χαρακτήρα τῶν παιχνιδιῶν. Ἰσχυρίζονται ὅτι πρὶν ὁλοκληρωθεῖ ὁ σχεδιασμὸς ἑνὸς νέου παιχνιδιοῦ ἔχουν συμβουλευθεῖ ἀπαραίτητα ψυχολόγους καὶ παιδαγωγούς. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι προηγεῖται ὁ ψυχαγωγικὸς χαρακτήρας.

Κι' ὅπως λέει ἕνος μάνατζερ μιᾶς βιομηχανίας παιγνιδιῶν, «ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ καταστρέψεις ἕνα πραγματικὰ ἐκπαιδευτικὸ παιγνίδι εἶναι νὰ τοῦ δώσεις αὐτὴ τὴν ὀνομασία».

Μετὰ τὴ δημιουργία τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ, καὶ τὴν ἀσφάλεια τῶν παιχνιδιῶν τὸ 1969, καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν καταναλωτῶν γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν προϊόντων τὸ 1973, μειώθηκαν σημαντικὰ τὰ κρούσματα τῶν τραυματισμῶν τῶν παιδιῶν ἀπὸ παιχνίδια.

Πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ὁρίσει κανεὶς ἕνα πραγματικὰ «καλὸ» παιχνίδι; Μερικοὶ παιδοψυχολόγοι λένε ὅτι ἕνα παιχνίδι πρέπει βασικὰ νὰ κεντρίζει τὴ φαντασία τοῦ παιδιοῦ.

Γιὰ κανένα εἶδος παιχνιδιοῦ δὲν μπορεῖ ἡ ἐπιτυχία νὰ θεωρηθεῖ ἀπὸ πρὶν ἐξασφαλισμένη. Γιατὶ τίποτα δὲν εἶναι τόσο ἀπρόβλεπτο, τόσο γνήσιο καὶ αὐθεντικό, ὅσο ἕνα παιδί.

Ἀμερικανὸς σὲ δίκη κατηγορούμενος ὅτι βίασε τὴ σύζυγό του

ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΟΡΕΓΚΟΝ

ΣΑΛΕΜ (Ὄρεγκον). Μιὰ παγερὴ νύχτα, ἡ Γκρέτα Ρήνταουτ, τηλεφώνησε στὴν ἀστυνομία, γιὰ νὰ καταγγείλει ὅτι ἔπεσε θύμα κακοποίησης καὶ βιασμοῦ. Δράστης, ὁ σύζυγός της Τζὼν Τζόζεφ Ρήνταουτ. Στοὺς ἀστυνομικοὺς ποὺ ἔφτασαν γιὰ νὰ τὸν συλλάβουν ἡ 21χρονη Γκρέτα, ἔδειξε τὸ μωλωπισμένο της πρόσωπο καὶ δήλωσε ὅτι ὁ ἄνδρας της τὴν ἔδειρε καὶ τὴν ἀπείλησε ὅτι θὰ μεταχειριστεῖ περισσότερη βία, ἂν δὲν δεχόταν νὰ κάνει ἔρωτα μαζί του..

Στὶς ἄλλες 49 πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς, ὁ Τζὼν Τζόζεφ Ρήνταουτ, δὲν θὰ συλλαμβανόταν. Θὰ τὸν προστάτευε τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐφ' ὅσον εἶναι παντρεμένος μπορεῖ νὰ βιάζει ἀτιμωρητὶ τὴ γυναίκα του.

Στὴν πολιτεία τοῦ Ὄρεγκον, ὅμως, τὸ 1977 ψηφίστηκε ἕνας νόμος, ποὺ δίνει τὸ δικαίωμα, στὶς συζύγους, νὰ καταγγείλουν τὸν ἄνδρα τους γιὰ ἐπίθεση μὲ σεξουαλικὰ κίνητρα. Στὴ δίκη του, ὁ Τζὼν Τζόζεφ Ρήνταουτ, ποὺ κατηγορεῖται γιὰ βιασμό, θὰ πρέπει νὰ ἀποδείξει ὅτι δὲν εἶναι ἔνοχος. Ἂν, ὅμως, κριθεῖ ἔνοχος, ἀντιμετωπίζει ποινὴ κάθειρξης μέχρι 20 χρόνια!

Ὁ Τζὼν Τζόζεφ Ρήνταουτ, εἶναι ὁ πρῶτος ἄνδρας στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ποὺ θὰ δικαστεῖ ἐπειδὴ βίασε τὴ σύζυγό του καὶ ἡ περίπτωσή του ἔχει προκαλέσει ἀντικρουόμενες ἀπόψεις. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ νέος νόμος διασφαλίζει τὸ δικαίωμα, τῶν γυναικῶν, καὶ ἄλλοι ἰσχυρίζονται ὅτι παραβιάζει τὸ συνταγματικὰ κατοχυρωμένο οἰκογενειακὸ ἄσυλο.

Κατὰ τὴν ἄποψη τῆς Μαίρης Ἄνν Λάργκεν, ποὺ ἐργάζεται σὰν σύμβουλος στὸ κέντρο πρόληψης τῶν βιασμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Πνευματικῆς Ὑγείας, ἡ ὑπόθεση Ρήνταουτ, θὰ ἔχει κοινωνικὲς συνέπειες.

ΑΘΩΟΣ Ἡ ΕΝΟΧΟΣ;

Ἡ καταδίκη τοῦ Τζὼν Τζόζεφ Ρήνταουτ, θὰ σημαίνει ὅτι ἡ κοινωνία δὲν ἀντιμετωπίζει πιὰ τὸν γάμο σὰν ἕνα σημεῖο ἀναφορᾶς ποὺ ὑποχρεώνει, τὴ σύζυγο νὰ ἔρχεται, παρὰ τὴ θέλησή της, σὲ σεξουαλικὴ ἐπαφή. Θὰ ἐνθαρρύνει, ἴσως τοὺς εἰσαγγελεῖς 18 ἄλλων πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ποὺ ἡ νομοθεσία τους ἐπιτρέπει στὶς συζύγους νὰ καταγγείλουν τὸν ἄνδρα τους γιὰ βιασμό, ἂν βρίσκονται σὲ διάσταση, ἢ κατὰ τὴ διαδικασία τῆς ἔκδοσης διαζυγίου, νὰ διευρύνουν τὸν νόμο, ὥστε νὰ καλύψει καὶ τὶς περιπτώσεις ὅλων τῶν ζευγαριῶν.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, ἡ ἀθώωση τοῦ Τζὼν Τζόζεφ Ρήνταουτ θὰ δώσει ἕνα κτύπημα σ' ὅσους ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ σύζυγος ἔχει κάθε δικαίωμα, πάνω στὴ γυναίκα του καὶ θὰ σταματήσει τὴ διαδικασία γιὰ τὴν ψήφιση ἑνὸς παρόμοιου νόμου καὶ στὶς ἄλλες πολιτεῖες.

Μέχρι σήμερα, διευκρινίζει ἡ Μαίρη Ἄνν Λάργκεν, πολλὲς πολιτεῖες ἀντιμετώπισαν τὴ λήψη παρόμοιων μέτρων, ἀλλὰ ἐπειδὴ οἱ νόμοι θεσπίζονται ἀπὸ τοὺς ἄνδρες, ἡ σκέψη δὲν προχώρησε στὴν ἐφαρμογή. Τὸν περασμένο Ἰανουάριο, π.χ. ἡ ἐπιτροπὴ Δικαιοσύνης τῆς πολιτείας τῆς Καλιφόρνιας, ἀπέρριψε τὸ νομοσχέδιο ποὺ θεωροῦσε ἀδίκημα τὸν βιασμὸ τῆς γυναίκας ἀπὸ τὸν σύζυγό της.

Κατὰ τὴν ἐπιτροπή, ἡ ψήφιση ἑνὸς τέτοιου νόμου, θὰ τοποθετοῦσε ἕναν ἀστυφύλακα σὲ κάθε κρεβατοκάμαρα, καὶ ἂν ἡ σύζυγος ἔλεγε, «ὄχι σήμερα» ὁ σύζυγος θὰ μποροῦσε νὰ συρθεῖ στὰ δικαστήρια, μὲ τὴν κατηγορία τοῦ βιασμοῦ.

Ἡ παραβίαση τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀσύλου, εἶναι τὸ ἐπιχείρημα ποὺ προβάλλουν οἱ πολέμιοι τοῦ νέου νόμου. Ἀλλά, τονίζει ἡ Μαίρη Ἄνν Λάργκεν, τὸ οἰκογενειακὸ ἄσυλο δὲν παραβιάζεται ὅταν ὁ νόμος καταδιώκει τοὺς γονεῖς ποὺ κακομεταχειρίζονται τὰ παιδιά τους; Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση, δὲν βρέθηκε κανεὶς ποὺ νὰ κατηγορήσει αὐτὸ τὸν νόμο σὰν ἀντισυνταγματικό. Ἐφ' ὅσον προστατεύεται τὸ παιδί, γιατὶ νὰ μὴ παρέχεται καὶ στὶς γυναῖκες τὸ ἴδιο δικαίωμα;

«Εἶναι ἀπαράδεκτο νὰ δέχεται ἡ κοινωνία τὴ βία καὶ τὴν κτηνωδία μέσα στὰ πλαίσια τοῦ γάμου», τονίζει ἡ Μαίρη Ἄνν Λάργκεν.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ὁ μαρξισμὸς βρίσκεται μπροστὰ σὲ νέες μεταμορφώσεις

ΑΡΘΡΟ ΣΕ ΝΕΑ ΙΤΑΛΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Τὸ κείμενο ποὺ ἀναδημοσιεύουμε, γραμμένο ἀπὸ τὸν Γάλλο φιλόσοφο Λουΐ Ἀλτυσσέρ, κλείνει τὸ λῆμμα ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ τοῦ 7ου τόμου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐγκυκλοπαίδειας Γκαρτζάντι, ποὺ θὰ κυκλοφορήσει σύντομα στὴν Ἰταλία.

ΑΥΤΟ ποὺ ξεχωρίζει τὸν Μὰρξ ἀπὸ τὴν ἰδεαλιστικὴ πολιτικὴ φιλοσοφία εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν εἶχε ποτὲ ψευδαισθήσεις γιὰ τὴν «παντοδυναμία τῶν ἰδεῶν», συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δικῶν του. Ἤδη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ «Κομμουνιστικοῦ Μανιφέστου» (καὶ δὲν ἄλλα ξε ποτὲ) ἡ θέση του εἶναι σαφής: ὁ δρόμος πρὸς τὸν κομμουνισμὸ σὰν «πραγματικὸ κίνημα» θὰ ἀνοιχτεῖ ἀπὸ τὸ γενικὸ κίνημα τοῦ ταξικοῦ ἀγῶνα τῶν προλετάριων κατὰ τῶν καπιταλιστῶν· Ἡ ἐπιρροὴ τῶν ἰδεῶν εἶναι μόνον ἡ δευτερεύουσα ἔκφραση μιᾶς σχέσης δυνάμεων μεταξὺ τῶν τάξεων.

Ὁ ὑλισμὸς τοῦ Μάρξ δὲν μετριέται τόσο μὲ τὸ ματεριαλιστικὸ περιεχόμενο τῆς θεωρίας του, ὅσο μὲ τὴν ὀξεία καὶ πρακτικὴ συνείδηση τῶν περιστάσεων τῶν μορφῶν, τῶν ὁρίων μέσα στὰ ὁποῖα αὐτές, οἱ ἰδέες μποροῦν νὰ γίνουν ἐνεργές. Καί, πάντως, ἀπὸ μία ἐξαιρετικὴ εἰρωνία τῆς ἱστορίας, ὁ Μάρξ δὲν ὑποψιάστηκε ποτὲ ὅτι ἀκόμη καὶ ἡ σκέψη του θὰ μποροῦσε νὰ παραμορφωθεῖ, νὰ ὑπαχθεῖ στὴ μοίρα τῆς «παντοδυναμίας τῶν ἰδεῶν» καὶ νὰ ἔχει πολιτικὰ ὑποδουλωθεῖ σ' αὐτή. Δὲν πρόκειται ἐδῶ νὰ δικάσωμε τὸν Μάρξ καὶ νὰ τὸν κρίνουμε μὲ βάση κάτι διαφορετικὸ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἱστορία του: Εἶναι πάνω σ' αὐτὴν ποὺ πρέπει νὰ συλλογιστοῦμε. Μποροῦμε πάντως, νὰ δηλώσουμε, ὅτι στὰ ἔργα τοῦ Μάρξ οἱ νύξεις σ' αὐτὸ ποὺ ὁ ἴδιος ὀνόμασε «ὑπερδομή» δηλαδὴ τὸ δίκαιο, τὸ κράτος καὶ οἱ «ἰδεολογικὲς μορφές», εἶναι ἀρκετὰ σπάνιες. Καὶ μέχρι τὸν Γκράμσι, τοῦ ὁποίου ἡ συνεισφορὰ παραμένει περιορισμένη, ἡ μαρξιστικὴ παράδοση δὲν πρόσθεσε τίποτα σ' αὐτὸ ποὺ ὁ Μάρξ μᾶς ἄφησε. Ἄλλωστε, ὅσο κι' ἂν πρόκειται γιὰ παράδοξο πράγμα, ποὺ ξαφνιάζει, εἶναι γεγονὸς ὅτι, στὸ πιὸ οὐσιαστικὸ μέρος, ἀπὸ τὴν θεωρητικὴ ἄποψη, ὁ μαρξισμὸς ἔμεινε ἐκεῖ ποὺ τὸν ἄφησε ὁ Μάρξ ἢ καὶ πιὸ κάτω: ἡ σκέψη του προκάλεσε σχόλια, ἐπεξηγήσεις (μερικὲς φορὲς λαμπρές, ἀλλὰ πιὸ συχνὰ ἀσήμαντες), ἐφαρμογές. Προκάλεσε ὀξεῖες διαφωνίες στὴν ἑρμηνεία του ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ πολιτικὴ δράση. Ἀλλά, βασικά, ὁ μαρξισμὸς ἐπαναλήφθηκε καὶ κατὰ τὴν ἐπανάληψη, παραμορφώθηκε καὶ ἔγινε λιγότερο φαινόμενο ἂν σκεφθεῖ κάποιος ὅτι ἡ μαρξιστικὴ θεωρία χαρακτηρίζεται ὄχι σὰν οὐτοπική, ἀλλὰ σὰν ἐπιστημονικὴ καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπιστήμη στὸν κόσμο ἡ ὁποία νὰ ζεῖ χωρὶς νὰ προοδεύει καὶ νὰ προοδεύει χωρὶς νὰ ἐρευνᾶ μὲ κριτικὸ πνεῦμα τὶς πρῶτες του μορφὲς ἔκφρασης, τὴν «ἀρχή» του.

Τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν συμβαίνει μὲ τὸν μαρξισμό. Μόνο ἡ Ρόζα Λούξεμπουργκ εἶχε τὸ θάρρος νὰ προσπαθήσει νὰ κάνει μιὰ κριτικὴ τῶν σχημάτων ἀναπαραγωγῆς τοῦ δεύτερου βιβλίου τοῦ «Κεφαλαίου». Ἀλλὰ ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ παρεξήγηση. Μέχρι τὰ τελευταῖα χρόνια, στὰ ἔνας ἀτσάλινος ὄγκος». Βέβαια, πρέπει νὰ πάρει κάποιος ὑπόψη του, τὰ δοσμένα μέσα στὰ ὁποῖα ἐνεργοῦσε ὁ Λένιν καὶ νὰ κατα λάβει ὅτι «λύγιζε τὸ μπαστούνι πρὸς τὴν ἄλλη κατεύθυνση», ἀλλὰ τὰ δοσμένα ἐξαφανίζονται μέσα στὴν ἱστορία, καὶ τὰ λόγια παραμένουν. Ἔκαναν τὸν μαρξισμὸ μία ἐξελικτικὴ φιλοσοφία τῆς ἱστορίας (Κάουτσκυ, Πλεχάνωφ), καὶ ἔκαναν τὸ «Κεφάλαιο» ἕνα δοκίμιο πολιτικῆς οἰκονομίας. Καὶ γιὰ νὰ ἐπισφραγίσουν τὴν ἑνότητα τοῦ ἐπιχειρη-

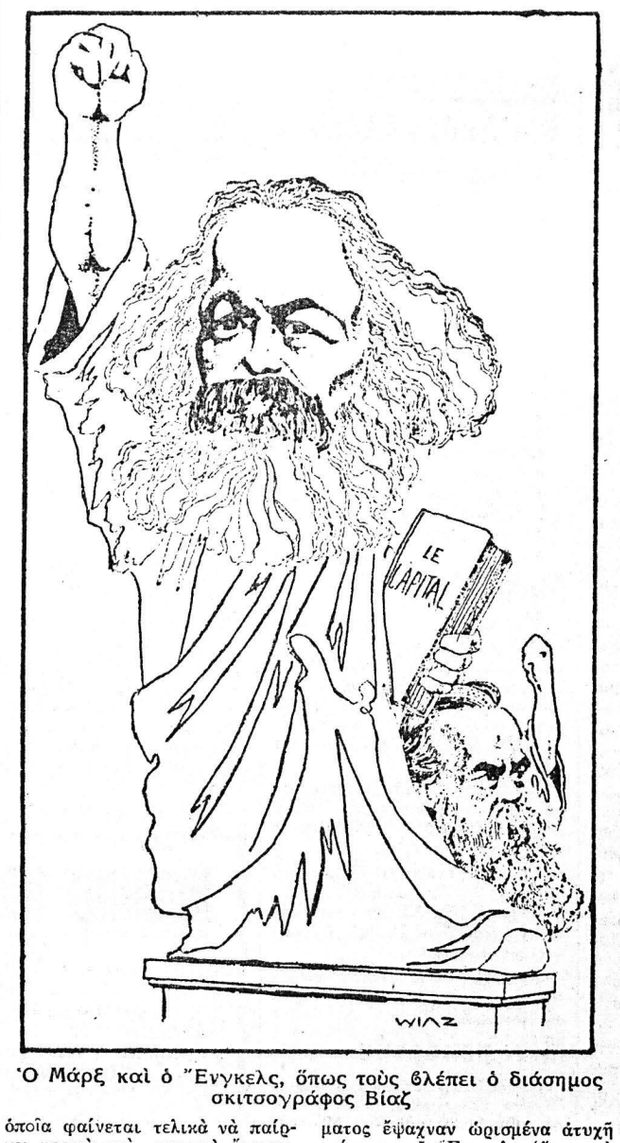

Ὁ Μάρξ καὶ ὁ Ἔνγκελς, ὅπως τοὺς βλέπει ὁ διάσημος σκιτσογράφος Βίαζ

ὁποῖα φαίνεται τελικὰ νὰ παίρνει μορφὴ μιὰ κριτικὴ ἔρευνα, σὲ μιὰ ἀναπότρεπτη σύγχυση ἀλλὰ ποὺ θὰ δώσει καρπούς, ἡ μαρξιστικὴ θεωρία δὲν συνεχίστηκε οὔτε ἀναπτύχθηκε ποτέ· Αὐτὸ τὸ παράδοξο γεγονὸς δὲν εἶναι καταλογιστέο μόνο στὰ ἀποτελέσματα τοῦ ταξικοῦ ἀγῶνα καὶ στὴν κυριαρχία τῆς ἀστικῆς ἰδεολογίας πού, ὅσον ἀφορᾶ στὴ θεωρητικὴ ἐπεξεργασία, μπλόκαραν τὸν μαρξισμὸ σὲ ἀμυντικὴ θέση. Ὀφείλεται καὶ στὰ κενὰ τοῦ Μάρξ, ποὺ θὰ φροντίσουμε νὰ κρίνουμε στὸ ὄνομα τῆς ἰδέας αὐτούσιας θεωρίας, πλήρους χωρὶς ἐλλείψεις καὶ ἀντιφάσεις.

⁂

Ὁ ὑλισμὸς τῆς διττῆς τοποθέτησης τῶν ἰδεῶν, καὶ τῆς ὑπαγωγῆς τους στὸν ταξικὸ ἀγώνα, δεν ἀρκεῖ πράγματι νὰ δώσει τὸ μέτρο τῆς ἀποτελεσματικότητας τῶν ἰδεῶν στὸν ταξικὸ ἀγῶνα. Χρειάζεται νὰ μποροῦν οἱ ἰδέες, νὰ ἐκφραστοῦν σὲ μαζικὲς «ἰδεολογικὲς μορφὲς», καὶ αὐτὸ δὲν γίνεται μὲ τὴν ἁπλὴ προπαγάνδα, ἀλλὰ μὲ ὀργανώσεις ταξικοῦ ἀγῶνα.

«Προλετάριοι ὅλου τοῦ κόσμου ἑνωθεῖτε!» σημαίνει στὴν οὐσία: «ὀργανωθεῖτε». Τώρα θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἡ ὀργάνωση δὲν ἔβαλε στὸν Μάρξ ἰδιαίτερα θεωρητικὰ προβλήματα, καθὼς ὅλα τὰ προβλήματα εἶναι σὰν νὰ ἦταν λυμένα «ἀ πριόρι» σὲ μιὰ κοινότητα μὲ θέληση καὶ συνείδηση ποὺ νὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐλεύθερα καὶ ἴσα μέλη.

Ἡ ἰδέα (γιὰ τὴν ὁποία τὸ ἐργατικὸ κίνημα θὰ εἶχε ἱστορικὴ ἐμπειρία) ὅτι γιὰ νὰ ἐπιτιθεῖ σει καὶ νὰ ἐξασφαλίσει ἑνότητα σκέψης καὶ δράσης ὁποιαδήποτε ὀργάνωση πρέπει νὰ ἐξασφαλίσει ἕνα μηχανισμὸ καὶ ὅτι ἡ διαίρεση μεταξὺ τοῦ μηχανισμοῦ καὶ τῶν μελῶν κινδυνεύει νὰ ἀναπαραγάγει τὴν ἀστικὴ διαίρεση τῆς ἐξουσίας καὶ νὰ βάλει προβλήματα τόσο ἐπικίνδυνα ποὺ μποροῦν νὰ καταλήξουν σὲ τραγωδία, αὐτὴ ἡ ἰδεα δὲν μποροῦσε νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸν Μάρξ Ἀλλὰ δὲν ἀντιμετωπίστηκε ποτὲ ἀπὸ τοὺς διαδόχους του κάτω ἀπὸ θεωρητικὴ ὄψη, οὔτε κὰν ἀπὸ τὴν Λούξεμπουργκ, παρ' ὅλο ὅτι ἐκείνη εἶχε ἀντιληφθεῖ τὸν κίνδυνο. Ὁ Μάρξ, ἄλλωστε καθὼς εἶχε μιὰ «διάφανη» ἰδέα, γιὰ τὴν ὀργάνωση, δὲν ἐγκατέλειψε ποτὲ τὴν «διάφανη» ἀντίληψη τῆς ἰδεολογίας σὰν «συνείδηση» ἢ σύνολο ἰδεῶν, μὴ μπορώντας νὰ ἀντιληφθεῖ τὸν ὑλισμό της, δηλαδή, τὴν πραγματοποίησή της μὲ διαδικασίες ποὺ καθορίζονται ἀπὸ λειτουργοῦντες μηχανισμούς, σὰν «μορφὲς τῆς κυριαρχῆς ἰδεολογίας», κάτω ἀπὸ τὴν ἐξάρτηση τοῦ κράτους. Μὴ κάνοντας τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνουν, νὰ σχολιάζουν ἢ νὰ ἑρμηνεύουν τὸν Μάρξ, πολλοὶ διάδοχοί του ἔπεσαν σὰν στὸ σκοτάδι: σκοτάδι γιὰ τὸ κράτος, τὴν ἰδεολογία, τὸ κόμμα, τὴν πολιτικὴ καί, τελικά, πλήρη ἀνατροπὴ τῆς σκέψης τοῦ Μάρξ.

Διακήρυσσαν ὅτι ὁ μαρξισμὸς δὲν εἶναι «δόγμα, ἀλλὰ ὁδηγὸς δράσης». Ἀπόδειξη ὅτι ὁ πειρασμὸς τοῦ δόγματος ὁδηγοῦσε τὴν ἄρνησή του· Ἀκόμη καὶ ὁ Λένιν δὲν ἔνιωθε νὰ λεῖ ὅτι οἱ «ἰδέες τοῦ Μάρξ εἶναι παντοδύναμες γιατὶ εἶναι ἀληθινὲς» καὶ ὅτι «ὁ μαρξισμὸς ἔχει γίνει ἀληθινὸ γιατὶ ἐκφράζει τὴν ἀλήθεια». Βέβαια, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι προηγεῖται ὁ ψυχαγωγικὸς χαρακτήρας.

Κι' ὅπως λέει ἕνος μάνατζερ μιᾶς βιομηχανίας παιγνιδιῶν, «ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ καταστρέψεις ἕνα πραγματικὰ ἐκπαιδευτικὸ παιγνίδι εἶναι νὰ τοῦ δώσεις αὐτὴ τὴν ὀνομασία».

Μετὰ τὴ δημιουργία τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ, καὶ τὴν ἀσφάλεια τῶν παιχνιδιῶν τὸ 1969, καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν καταναλωτῶν γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν προϊόντων τὸ 1973, μειώθηκαν σημαντικὰ τὰ κρούσματα τῶν τραυματισμῶν τῶν παιδιῶν ἀπὸ παιχνίδια.

Πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ὁρίσει κανεὶς ἕνα πραγματικὰ «καλὸ» παιχνίδι; Μερικοὶ παιδοψυχολόγοι λένε ὅτι ἕνα παιχνίδι πρέπει βασικὰ νὰ κεντρίζει τὴ φαντασία τοῦ παιδιοῦ.

Γιὰ κανένα εἶδος παιχνιδιοῦ δὲν μπορεῖ ἡ ἐπιτυχία νὰ θεωρηθεῖ ἀπὸ πρὶν ἐξασφαλισμένη. Γιατὶ τίποτα δὲν εἶναι τόσο ἀπρόβλεπτο, τόσο γνήσιο καὶ αὐθεντικό, ὅσο ἕνα παιδί.

ΑΡΜΟΝΙΑ
ΣΗΜΕΡΟΝ 5—12.15
ΜΠΡΟΥΣ ΛΑ'Ι' Ο ΜΕΓΑΛΟΣ
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΤΕ
Τελευταία ὑπὲρ—δημιουργία μὲ ἕναν κεραυνὸ δράσεως καὶ μὲ θέλλα περιπετειῶν. Μὲ τὸν ἀκαταμάχητο ΙΙΑΥ ΧΙΟΡΟΥ
ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ ΑΠΟ 13

ΠΑΤΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑΙ
ΠΡΟΣΟΧΗ - ΠΡΟΣΟΧΗ
Ἔφθασε καὶ ἤδη λειτουργεῖ στὴν περιοχήν μας ΠΑΤΑΤΟΕΞΑΓΩΓΕΑΣ αὐτόματος — ἀναρτώμενος ΣΤΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ τοῦ τρακτέρ.
Βγάζει καὶ τοποθετεῖ τὴν πατάτα ἀπ' εὐθείας ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΑΡΟ καλύτερα καὶ ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο χέρι.
Εὐέλικτος σὰν τὴν σβούρα.
Κατάλληλος γιὰ ὅλα γενικῶς τὰ ἐδάφη, ἐφοδιασμένος μὲ σύστημα ἀφαιρέσεως φυλλωμάτων καὶ χόρτων.
Ἀποδόσεως 1.000 (χιλίων) τελάρων τὴν ἡμέρα.
Σπεύσατε νὰ τηλεφωνήσετε στὸ 272-955 καὶ 222-772 στὴν Πάτρα γιὰ νὰ τὸ δεῖτε ἐν λειτουργίᾳ.
Ἀποκλειστικοὶ Ἀντιπρόσωποι Νομοῦ
ΑΧΑΪΑΣ — ΗΛΕΙΑΣ
ΑΔΕΛΦΟΙ ΛΟΤΣΑΡΗ
ΤΗΛΕΦ.: 272-955, 222-772 καὶ 221-216
ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ 23 — ΠΑΤΡΑΙ

STRONGER
ΡΑΦΙΑ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΑΓΚΟΙ, ΤΑΜΕΙΑ, ΓΟΝΔΟΛΕΣ, ΒΙΤΡΙΝΕΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΓΕΝΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
Γ. ΑΒΡΑΝΤΙΝΗΣ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 56 (ΠΛΗΣΙΟΝ ΠΛΑΓΕΙΑΣ ΟΛΓΑΣ), ΤΗΛΕΦ.: 220-269, ΠΑΤΡΑΙ

ΚΑΠΝΟΣΥΛΛΕΚΤΑΙ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ
ΤΑΚΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 71
ΤΗΛΕΦ. 422.482 ΚΑΙ 424.006

ΚΛΕΙΔΙΑ Σ' ΕΝΑ ΛΕΠΤΟ
ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΑΝΑΠΤΗΡΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
τοποθετοῦμε σοῦστες ἐξωθύρας
ΑΝ ΚΛΕΙΣΤΕΙΤΕ ΕΞΩ
Τηλεφωνήσατε
220-666
ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ
ΝΙΚ. ΣΚΟΝΔΡΑΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 70
Παραπλεύρως ΜΟΥΣΤΑΚΗ

ΟΜΟΝΟΙΑ
ΣΗΜΕΡΟΝ
4—6—8—10—12
Συνεχίζεται ἡ ταινία ποὺ συγκλονίζει κάθε ἀνθρώπινη ψυχή!
ΚΡΑΥΓΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΕΓΧΡΩΜΟΝ
ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ
ΕΛΕΝ ΜΠΕΡΣΤΥΝ
ΓΙΑΝ